

Ministerul Educației Naționale

Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior

Beneficiar: Universitatea “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

**MECANISME ȘI INSTRUMENTE DE CORELARE A OFERTEI EDUCAȚIONALE CU
CERINȚELE PIETEI MUNCII ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII “1 DECEMBRIE 1918”
DIN ALBA IULIA (PRO-INSERT)**

Proiect finanțat din Fondul de Dezvoltare Instituțională, Contract CNFIS-FDI-2017-0592

**MODALITĂȚI DE ACCES PE PIAȚA MUNCII A ABSOLVENȚILOR DE
STUDII SUPERIOARE**

Insertia pe piața muncii a absolvenților reprezintă o prioritate a responsabilității universitare. Scopul instituției este de a pregăti absolvenți care să își găsească locuri de muncă în specializările în care s-au format și care, prin competențele dobândite, să contribuie la dezvoltarea economico-socială a țării. Universitatea “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia consideră studenții, absolvenții și angajatorii drept parteneri reali de dialog social și facilitează procesul de comunicare dintre aceștia, prin diverse metode, pe care încearcă să le perfecționeze și să le dezvolte în timp (organizarea de întâlniri consultative derulate cu angajatorii relevanți din regiune, care sunt invitați periodic în universitate, pentru a-și exprima puncte de vedere referitoare la provocările și cerințele angajatorilor în legătură cu forța de muncă pe care universitatea o formează; platforme informatice pe site-ul universității în care să se întâlnească informații ale părților prezente în comunicare; parteneriate între universitate și potențiali angajatori - entități publice și private; conferințe de tipul managementul carierei; zilele porților deschise etc.). Îmbunătățirea procesului de comunicare reprezintă o preocupare permanentă pentru universitate, care analizează modul de comunicare actual, dezvoltă studii de follow-up și se preocupă de eficientizarea procesului.

Procesele de comunicare dintre universități-studenți-absolvenți-angajatori sunt esențiale pentru ca fiecare dintre actorii implicați în comunicare să își îndeplinească obiectivele pe care și le-au stabilit, respectiv:

- pentru universitate - formarea resursei umane de înaltă calificare necesară dezvoltării social-economice și tehnologice;
- pentru studenți și absolvenți – dobândirea calificării și a competențelor necesare accesului pe piața muncii

- pentru angajatori – accesul la forță de muncă adecvat calificată necesităților pieței muncii

Doar prin comunicarea menționată universitatea își poate promova oferta educațională, își poate îmbunătăți serviciile educaționale oferite și își poate corela oferta educațională cu cerințele pieței muncii. Angajatorii au posibilitatea prin intermediul acestei comunicări de a transmite care sunt principalele lor nevoi, de a prezenta și disemina bunele practici de la nivelul angajatorilor. Studenții și absolvenții beneficiază de informații privind procesele de recruitment și cerințe ale angajatorilor. Procesul de comunicare actual dintre universități-studenți-absolvenți-angajatori poate fi îmbunătățit prin implicarea activă a celor implicați. Universitățile ar trebui să stabilească modalități concrete prin care să faciliteze comunicarea menționată, care să fie continuă și nu sporadică. Organizațiile studențești ar trebui să se implice în susținerea procesului de comunicare, prin diseminarea informațiilor către studenți și pentru creșterea interesului acestora pentru comunicarea discutată. Absolvenții ar trebui să adere la structuri de tip Alumni din universități și să contribuie la reducerea asimetriei informaționale existentă între cerințele studenților și ale angajatorilor, împărtășind din propriile experiențe. Angajatorii ar trebui să conștientizeze importanța comunicării de acest tip și să își asume un rol activ de îmbunătățire a procesului de comunicare. Autoritățile locale, regionale și centrale ar trebui să faciliteze comunicarea, prin informarea universităților referitoare la arealele de activitate ale angajatorilor și datelor lor de contact, pentru a putea fi cunoscuți de universități și captați în procesul de comunicare.

Universitatea “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia a implementat în perioada iunie-decembrie 2017 Proiectul *Mecanisme și instrumente de corelare a ofertei educaționale cu cerințele pieței muncii în cadrul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia* (PRO-INSERT). Obiectivul general al proiectului a fost reprezentat de *Adaptarea ofertei de învățământ superior la nevoile pieței muncii și ale societății bazate pe cunoaștere*. În cadrul activității A2. *Analiza și corelarea planurilor de învățământ și a competențelor obținute de absolvenți cu cerințele mediului socio-economic / pieței muncii*, au fost organizate la nivelul fiecărei facultăți din cadrul universității câte o întâlnire consultativă cu angajatorii relevanți pe domenii de studiu, privind conținutul și structura planurilor de învățământ, în scopul corelării acestora cu cerințele pieței muncii. Pe baza rapoartelor reprezentanților fiecărei facultăți din instituție, în calitate de experți analiză și corelare planuri de învățământ, a fost elaborat sub coordonarea expertului

analiză corelare planuri de învățământ, prezentul studiu privind modalitățile de acces pe piața muncii a absolvenților de studii superioare.

Planul Strategic al Universității “1 Decembrie 1918” din Alba pentru perioada 2016-2020 configurează drept punct cheie de dezvoltare a instituției, creșterea angajabilității absolvenților pe baza competențelor dobândite în cadrul programelor de studii urmate în universitate și prin dezvoltarea de servicii suport pentru studenți (informare, orientare și consiliere în carieră). *Obiectivul strategic educațional O.1.2.* se referă la **Creșterea gradului de angajabilitate a absolvenților** și prevede următoarele direcții de acțiune, care sunt preluate în planurile operaționale anuale ale instituției:

- dezvoltarea programelor de monitorizare a inserției pe piața muncii și a traseului profesional al absolvenților;

- intensificarea colaborării cu Asociația ALUMNI, pentru monitorizarea inserției profesionale a absolvenților;

- creșterea calității proceselor didactice, cu scopul de a contribui la sporirea capacității absolvenților de a găsi un loc de muncă pe baza competențelor dobândite în cadrul programelor de studii urmate în universitate;

- creșterea angajabilității absolvenților prin dezvoltarea de servicii suport pentru studenți, de tipul informare, consiliere și orientare în carieră, prin Centrul de Informare Consiliere și Orientare în Carieră CICOC-UAB.

În același document strategic, la *Obiectivul strategic O.4.2.* este configurată **Extinderea colaborării cu reprezentanți ai absolvenților, inclusiv asociația Alumni**, bazată pe următoarea direcție strategică: intensificarea relațiilor de colaborare și sprijin reciproc cu Alumni – Asociația Absolvenților UAB.

Universitatea conștientizează că este de datoria sa să asigure acces echitabil la educație pentru toate categoriile de elevi și implicarea sa este esențială în formarea universitară a tinerilor și accesul acestora pe piața muncii. Ultimii ani au fost marcați de intensificarea crizei demografice, în special după anul 2013 și de influența acesteia asupra efectivelor de studenți, cât și de modificări de paradigmă în ceea ce privește dezirabilitatea și atractivitatea studiilor universitare pentru tineri și în ceea ce privește calitatea studiilor liceale, reflectată în procente mici de promovabilitate a examenului de bacalaureat. Pentru universitate, perioada în cauză a fost marcată de imperative privind obținerea și valorificarea unui număr cât mai mare de granturi pentru toate

cele trei nivele de studiu - licență, master și doctorat - diversificarea ofertei educaționale, prin autorizarea unor noi programe de licență, precum și de nevoia de instituire a unor măsuri de promovare corectă și eficientă a ofertei educaționale și a condițiilor oferite studenților români și din alte state. Astfel de măsuri au contribuit la o stabilizare a seriilor de studenți, pe fondul unei tendințe naționale descrescătoare a numărului acestora.

În cadrul universității, la Centrul de Informare, Consiliere și Orientare în Carieră (CICOC-UAB) funcționează Departamentul de analiză și gestiune previzională a solicitărilor pieței muncii (DAGPSPM), creat pentru dezvoltarea și consolidarea unei rețele de bune practici în colectarea de date în și între universități, care va avea atribuții privind gestiunea școlarității în relația sa cu piața muncii la nivel local, regional și național. DAGPSPM are ca obiectiv fundamental oferirea de noi instrumente de angajare a absolvenților, bazate pe îmbunătățirea adaptării sistemului de învățământ superior românesc la nevoile pieței muncii aflate în permanentă schimbare. În domeniul inserției absolvenților pe piața muncii, coordonatorul DAGPSPM desfășoară activități orientate către monitorizarea inserției absolvenților pe piața muncii și asigurarea legăturii permanente cu ofertele existente pe piața muncii, și anume:

- colectarea și încărcarea în baza de date APM-UAB a datelor privind absolvenții Universității;
- elaborarea de rapoarte periodice privind inserția absolvenților pe piața muncii și privind ofertele de angajare de pe piața muncii;
- asigurarea unei legături permanente cu absolvenții (prin email, grupuri de discuții, la ridicarea diplomei, prin reprezentanții ALUMNI UAB etc.);
- transmiterea prin email a scrisorilor de invitație la studiile privind inserția pe piața muncii, împreună cu codul de acces la versiunea electronică a chestionarului de monitorizare;
- asigurarea legăturii permanente cu reprezentanții pieței muncii care sunt în contact direct cu Universitatea;
- asigurarea comunicării cu asociațiile profesionale, patronale, sindicale, ONG-uri, comitete sectoriale la nivelul Universității;
- asigurarea feedbackului pentru îmbunătățirea ofertelor educaționale din universitate;
- oferirea de informații generale studenților și absolvenților, referitoare la oportunități de angajare, colectate din diferite surse și livrate în diferite forme (electronică, scrisă și orală);

- mediatizarea și popularizarea informațiilor legate de ofertele de angajare;
- participarea la organizarea de târguri de job-uri și workshop-uri cu tematică legată de piața muncii.

Universitatea derulează periodic, cel puțin anual, studii de monitorizare privind inserția absolvenților pe piața muncii, utilizând pe lângă datele colectate din chestionarele completate la eliberarea diplomelor, datele colectate în baza de date dezvoltată în universitate prin care se colectează informații privind inserția absolvenților pe piața muncii. Absolvenților Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia li se transmite prin intermediul adresei personale de email, o invitație de a participa la studiul de monitorizare a carierei profesionale a absolvenților Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Scopul acestuia este de a oferi o imagine de ansamblu asupra situației absolvenților pe piața muncii și de a contribui la îmbunătățirea calității programelor de studii universitare, pe baza informațiilor primite de la aceștia. Participarea la studiu este voluntară și absolvenților li se precizează faptul că, pentru atingerea unor rezultate semnificative din studiu la nivelul întregii instituții, fiecare contribuție este importantă, deoarece o imagine cuprinzătoare a situației absolvenților poate fi obținută numai printr-o largă participare. Studiul constă în completarea on-line a unui chestionar, care urmărește traseul unui absolvent începând cu anii de studii, continuând cu momentul obținerii primului loc de muncă și apoi cu alte elemente importante pentru evoluția sa profesională. Acest chestionar se completează on-line și conține preponderent „întrebări închise” (la care se răspunde prin „bifare” sau selectând dintr-o listă prestabilită). Pentru a completa chestionarul, absolventul este rugat să acceseze următorul link și să se autentifice, după cum îi este precizat <http://cicocabsolventi.uab.ro:8080/projects/namo/>. Completarea chestionarului va dura aproximativ 10 minute. Datele furnizate intră sub incidența reglementărilor stricte de protecție a datelor cu caracter personal, iar rezultatele publicate nu permit identificarea respondenților. Informațiile furnizate vor fi colectate într-o bază de date aflată pe serverul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, urmând a fi procesate de către experții instituției, care publică periodic rapoarte și fac analize de îmbunătățire a inserției.

Rata de ocupare a forței de muncă de 75% în rândul populației cu vârsta între 20 și 64 de ani, cât și creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani reprezintă două dintre cele cinci obiective ale Strategiei Europa 2020 a Comisiei Europene. România și-a fixat drept țintă a anului 2020 o rată de 26,7% a populației cu vârsta de 30-34 de ani cu nivel de educație terțiară (absolvenți de învățământ superior).

Preocupările naționale în domeniul monitorizării inserției absolvenților pe piața muncii s-au accentuat la nivelul instituțiilor statului în ultima perioadă. Spre exemplu, Curtea de Conturi a României a dat publicității un Raport de audit al performanței, *Analiza fundamentării și evoluției situației obiectivului privind creșterea procentului absolvenților de învățământ superior, în conformitate cu prevederile Strategiei Europa 2020*, perioada auditată 01.01.2011-18.12.2015, perioada de efectuare a analizei 07.09-12.12.2015. Conform raportului menționat, expansiunea învățământului superior, pe lângă faptul că a condus la scăderea calității actului educațional, a determinat și o saturare relativă a pieței muncii. În ultimii ani se observă o creștere a șomajului și a inactivității populației cu studii superioare, mai ales în grupele de vârstă tinere. De asemenea, se evidențiază fenomenul de încadrare în muncă a absolvenților de învățământ superior în domenii conexe sau diferite față de specializările dobândite. Cercetările de piață trebuie intensificate și trebuie reluate demersurile în direcția efectuării unor prognoze pe termen scurt și mediu, în vederea atenuării dezechilibrelor între cerere și ofertă pe specializări și ocupații. Rezultatele prognozelor trebuie să constituie elemente pentru fundamentarea unor politici de finanțare prioritară a domeniilor de specializare în care este previzibilă o creștere a cererii pentru locuri noi de muncă și pentru înlocuirea ieșirilor din sistem.

Universitatea “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia desfășoară activități de adaptare a planurilor de învățământ, a curriculei universitare și a disciplinelor predate la cerințele pieței muncii, cu accent pe pregătirea practică a studenților. Se folosesc metode de predare activă pe teme practice, consolidând relațiile cu diferiți parteneri ce lucrează în domeniile de specializare, pentru asigurarea unei practici eficiente, organizând activități proprii în care studenții pot fi angajați; încurajând angajarea studenților part - time sau pe proiecte acolo unde este posibil, organizând Internship-uri cu diferite companii, etc. De asemenea, se acordă o mare atenție consilierii și orientării în carieră a absolvenților pe perioada studiilor universitare, prin activitățile Centrul de Informare Consiliere și Orientare în Carieră CICOC-UAB. Acestea sunt principalele metode care facilitează accesul absolvenților instituțiilor pe piața muncii, care adăugate la motivația personală și aplicațiile pentru obținerea de către absolvenți a unui loc de muncă, reprezintă premise ale formării unei forțe de muncă de calitate.

Octombrie 2017

Material realizat în cadrul Proiectului finanțat din Fondul de Dezvoltare Instituțională, Contract CNFIS-FDI-2017-0592, sub coordonarea expertului analiză și corelare planuri de învățământ